

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NÔNG TRƯỜNG HẢI

**BIỆN PHÁP CHỈ ĐẠO HOẠT ĐỘNG TỰ ĐÁNH GIÁ
THEO TIÊU CHUẨN ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG
GIÁO DỤC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC
Mã ngành: 60.14.05**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS PHẠM VIỆT VƯỢNG

THÁI NGUYÊN - 2011

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “*Biên pháp chỉ đạo hoạt động tự đánh giá theo tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục trường trung học cơ sở trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn*” được thực hiện từ tháng 02/2011 đến tháng 8/2011. Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin đã được ghi rõ nguồn gốc, số liệu đã được tổng hợp và xử lí.

Tôi xin cam đoan, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Thái Nguyên, ngày 17 tháng 9 năm 2011

Tác giả

Nông Trường Hải

LỜI CẢM ƠN

Với lòng kính trọng sâu sắc và tình cảm chân thành tác giả trân trọng cảm ơn:

Khoa Sau Đại học, khoa Tâm lý Giáo dục trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên cùng các nhà khoa học, các thầy cô giáo đã trực tiếp giảng dạy, góp ý, chỉ bảo, tạo điều kiện thuận lợi cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Các đồng chí lãnh đạo, chuyên viên Sở GD&ĐT Bắc Kạn, các đồng chí cán bộ quản lý của phòng GD&ĐT, trường THCS các huyện, thị xã và bạn bè đồng nghiệp đã tạo điều kiện, cung cấp thông tin, tư liệu giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Đặc biệt tác giả xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc đối với PGS.TS Phạm Viết Vượng, người đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo, động viên tác giả nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Những người thân trong gia đình và bạn bè thường xuyên động viên tác giả học tập, nghiên cứu.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng, nhưng bản luận văn này chắc chắn vẫn còn nhiều thiếu sót, tác giả rất mong nhận được ý kiến đóng góp của các thầy cô giáo, các nhà khoa học và các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2011

Tác giả

Nông Trường Hải

MỤC LỤC

Trang phụ bìa	
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các từ viết tắt.....	vii
Danh mục các bảng, hình	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài	4
7. Phương pháp nghiên cứu.....	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1. LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ VÀ KIỂM ĐỊNH CHẤT LƯỢNG	
GIÁO DỤC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	6
1.1. Vài nét về lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	6
1.2. Một số khái niệm công cụ.....	7
1.2.1. Đánh giá	7
1.2.2. Chất lượng.....	9
1.2.3. Chất lượng giáo dục	10
1.2.4. Quản lý.....	11
1.2.5. Quản lý giáo dục	14
1.2.6. Quản lý chất lượng giáo dục	15
1.2.7. Quản lý trường THCS.....	17
1.3. Kiểm định chất lượng giáo dục.....	20

1.3.1. Khái niệm về kiểm định chất lượng giáo dục	20
1.3.2. Kiểm định chất lượng giáo dục trường THCS.....	21
1.4. Tự đánh giá trong quản lý chất lượng giáo dục	23
1.4.1. Ý nghĩa của hoạt động tự đánh giá	23
1.4.2. Mục tiêu, nội dung tự đánh giá	23
1.4.3. Quy trình tự đánh giá trường THCS	24
1.4.4. Vai trò của nhà trường và phòng chức năng trong việc chỉ đạo thực hiện hoạt động tự đánh giá ở trường THCS.....	25
1.5. Kinh nghiệm KĐCLGD ở một số quốc gia	26
1.5.1. Đan Mạch.....	26
1.5.2. Thái Lan	27
Kết luận chương 1	28
Chương 2. THỰC TRẠNG CHỈ ĐẠO HOẠT ĐỘNG TỰ ĐÁNH GIÁ TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN.....	29
2.1. Khái quát về tỉnh Bắc Kạn	29
2.1.1. Khái quát về đặc điểm kinh tế - xã hội tỉnh Bắc Kạn	29
2.1.2. Khái quát về GD&ĐT tỉnh Bắc Kạn.....	31
2.2. Thực trạng chỉ đạo thực hiện hoạt động tự đánh giá theo tiêu chuẩn đánh giá chất lượng trong các trường THCS trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.....	36
2.2.1. Thực trạng triển khai hoạt động tự đánh giá trường THCS.....	36
2.2.2. Đánh giá chung việc thực hiện hoạt động tự đánh giá trường THCS ..	36
2.3. Thực trạng công tác chỉ đạo thực hiện KĐCLGD	38
2.3.1. Thực trạng nhận thức về công tác KĐCLGD	38
2.3.2. Thực trạng chỉ đạo thực hiện KĐCLGD.....	39
2.3.3. Thực trạng kiểm tra, giám sát việc thực hiện KĐCLGD.....	43
2.4. Đánh giá chung về công tác chỉ đạo thực hiện KĐCLGD.....	43
2.4.1. Đánh giá chung	43

2.4.2. Kết quả khảo sát thực trạng triển khai thực hiện công tác KĐCLGD	45
2.4.3. Nguyên nhân của thực trạng	54
Kết luận chương 2	55
Chương 3. BIỆN PHÁP CHỈ ĐẠO NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG TỰ ĐÁNH GIÁ TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN	56
3.1. Nguyên tắc xác định các biện pháp chỉ đạo	56
3.1.1. Nguyên tắc tính kế thừa	56
3.1.2. Nguyên tắc tính toàn diện	57
3.1.3. Nguyên tắc tính hiệu quả	57
3.2. Các biện pháp đề xuất chỉ đạo nâng cao hiệu quả thực hiện hoạt động tự đánh giá trường THCS trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn	58
3.2.1. Tuyên truyền nâng cao nhận thức về ý nghĩa của hoạt động tự đánh giá cho cán bộ quản lý và giáo viên.....	58
3.2.2. Bồi dưỡng nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục.....	59
3.2.3. Tổ chức tập huấn kỹ thuật tự đánh giá.....	60
3.2.4. Chỉ đạo thực hiện tốt kế hoạch cải tiến chất lượng giáo dục đề ra trong Báo cáo tự đánh giá.....	61
3.2.5. Kiểm tra, giám sát hoạt động tự đánh giá, tổng kết và phổ biến kinh nghiệm	61
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất.....	63
3.4. Khảo nghiệm mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất.....	63
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm.....	63
3.4.2. Đối tượng và nội dung khảo nghiệm	64
3.4.3. Phương pháp khảo nghiệm	64

3.4.4. Kết quả khảo nghiệm	64
Kết luận chương 3	66
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	67
1. Kết luận	67
2. Khuyến nghị	68
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	70
PHỤ LỤC	72

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nội dung
KT&KĐCLGD	Khảo thí và Kiểm định chất lượng giáo dục
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
KT&QLCLGD	Khảo thí và quản lý chất lượng giáo dục
KĐCLGD	Kiểm định chất lượng giáo dục
TH	Tiểu học
THCS	Trung học cơ sở
TH&THCS	Tiểu học và trung học cơ sở
THCS&THPT	Trung học cơ sở và trung học phổ thông
THPT	Trung học phổ thông
TNCS	Thanh niên Cộng sản
TNTP	Thiếu niên Tiền phong
PTDTNT	Phổ thông dân tộc nội trú
GDTX	Giáo dục thường xuyên
KTTH-HN	Kỹ thuật tổng hợp - Hướng nghiệp

DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH

Bảng 2.1: Quy mô phát triển hệ thống giáo dục phổ thông tỉnh Bắc Kạn.....	33
Bảng 2.2: Số liệu trường, lớp, học sinh	33
Bảng 2.3: Số liệu cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên.....	33
Bảng 2.4: Số liệu cơ sở vật chất trường học	34
Bảng 2.5: Số liệu trường học có lớp THCS	34
Bảng 2.6: Tỷ lệ giáo viên/lớp theo địa bàn huyện, thị xã	35
Bảng 2.7: Thống kê trình độ đào tạo của giáo viên THCS tỉnh Bắc Kạn.....	35
Bảng 2.8: Tổng hợp số liệu đánh giá ngoài năm học 2010 - 2011	44
Bảng 2.9: Tổng hợp số liệu đánh giá ngoài cơ sở giáo dục phổ thông.....	44
Bảng 2.10: Kết quả điều tra thực trạng nhận thức về công tác KĐCLGD	45
Bảng 2.11a: Kết quả điều tra thực trạng về xây dựng, ban hành văn bản và công tác chỉ đạo của phòng KT&QLCLGD Sở GD&ĐT.....	47
Bảng 2.11b: Kết quả điều tra thực trạng về xây dựng, ban hành văn bản và công tác chỉ đạo của các phòng GD&ĐT	49
Bảng 2.12a: Kết quả điều tra thực trạng về tổ chức tập huấn, hội thảo về công tác KĐCLGD của Sở GD&ĐT	51
Bảng 2.12b: Kết quả điều tra thực trạng về tổ chức tập huấn, hội thảo về công tác KĐCLGD của các phòng GD&ĐT	51
Bảng 2.13: Kết quả điều tra thực trạng thực hiện KĐCLGD.....	52
Bảng 2.14a: Kết quả điều tra thực trạng về kiểm tra, giám sát việc thực hiện KĐCLGD của Sở GD&ĐT.....	53
Bảng 2.14b: Kết quả điều tra thực trạng về kiểm tra, giám sát việc thực hiện KĐCLGD của các phòng GD&ĐT.....	53
Bảng 3.1: Kết quả khảo sát mức độ cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất.....	64
Hình 1.1: Sơ đồ mối quan hệ giữa các chức năng quản lý	12
Hình 1.2: Sơ đồ vị trí của trường THCS trong hệ thống giáo dục quốc dân.....	18

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong nền giáo dục của mỗi quốc gia thì chất lượng giáo dục, trước hết là chất lượng giáo dục phổ thông luôn được đặt ở vị trí hàng đầu, bởi đó là nền tảng của chất lượng nguồn nhân lực phục vụ cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Ở Việt Nam, chất lượng giáo dục và quản lý chất lượng giáo dục là vấn đề được Đảng, Nhà nước và xã hội quan tâm, đã có nhiều công trình nghiên cứu về vấn đề này ở các cấp độ khác nhau và đề xuất nhiều giải pháp, biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục. Một trong những giải pháp quan trọng đó là xây dựng và triển khai hệ thống kiểm định chất lượng giáo dục (KĐCLGD) từ bậc học mầm non đến bậc đại học, vấn đề này đã được thể chế hóa trong Luật Giáo dục 2005, quy định tại điều 17:

“Kiểm định chất lượng giáo dục là biện pháp chủ yếu nhằm xác định mức độ thực hiện mục tiêu, chương trình, nội dung giáo dục đối với nhà trường và cơ sở giáo dục khác.

Việc kiểm định chất lượng giáo dục được thực hiện định kỳ trong phạm vi cả nước và đối với từng cơ sở giáo dục. Kết quả kiểm định chất lượng giáo dục được công bố công khai để xã hội biết và giám sát” [1].

Kiểm định chất lượng cơ sở giáo dục phổ thông (*nhà trường*) là hoạt động đánh giá các nhà trường về mức độ đáp ứng các Quy định về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục đối với từng loại cơ sở giáo dục phổ thông do Bộ GD&ĐT ban hành. Quá trình thực hiện KĐCLGD được thực hiện theo quy trình qua các bước:

Bước 1: Tự đánh giá của nhà trường.

Bước 2: Đăng ký kiểm định chất lượng giáo dục của nhà trường.